

פרשת קורח

נושא : מקומות החנייה

פרק ט"ז פסוק א'

מפירושי רש"י

רש"י פרק ט"ז פסוק א' דבור המתחיל "ודתן ואבירם":

ודתן ואבירם - בשביל שהיה שבט ראובן שרוי בחנייתם תימנה שכן לקהת ובניו החונים תימנה נשתתפו עם קורח במחלוקתו - אוי לרשע ואוי לשכנו.

ומה ראה קורח לחלוק עם משה? נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור. אמר קורח: אחי אבא ארבעה היו שנאמר ובני קהת וגו', עמרם הבכור. נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול. מי ראוי ליטול את השניה, לא אני, שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם? והוא מינה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו.

מה עשה? עמד וכנס ר"נ ראשי סנהדראות, רובן משבט ראובן שכיניו, והם אליצור בן שדיאור וחבריו וכיוצא זו, שנאמר נשיאי עדה קריאי מועד, והלבישן טליתות שכולן של תכלת. באו ועמדו לפני משה. אמרו לו: טלית שכולה של תכלת חייבת בציצית או פטורה? אמר להם חייבת. התחילו לשחק עליו: אפשר טלית של מין אחר חוט אחד של תכלת פטורה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה?

1. קרא את הפסקה הראשונה. עיין בתרשים החנייה במדבר ומצא: מי היה שכן של בני קהת בחנייה במדבר?

2. כיצד הפתגם "אוי לרשע ואוי לשכנו" מתקשר לעניין זה?

3. תן דוגמא מהחיים שלך להשפעה שלילית של חבר או שכן:

4. הצע דרכי התמודדות עם חבר רע שמנסה להשפיע עלייך.

(למורה : יש לפתח דיון על השיקולים הנדרשים מאיתנו בבחירת מקום ישיבה /בחירת חבר. יש להדגיש את ההשפעה השלילית הנגרמת מהתקרבות לחבר רע בנוסף לתת כלים כיצד ניתן להתמודד כשיש חבר רע שמנסה להשפיע עלייך).

נושא: מחלוקת קורח

פרק ט"ז פ"ס א'-י"ט

5. למה הלביש קורח את עדתו בטלית של תכלת?

(למורה : יש לעורר ולכוון את התלמידים להבנה שכל מטרתו של קורח הייתה לעורר מחלוקת שאינה לשם שמיים. בחיי היום יום – מה שרוב גדולי בישראל אומר עושים גם כשלא מבינים).

הערת הבודק: לענ"ד עדיף לא להביא בכלל את טענת קורח. שאלתו של קרח יש בה ערעור על דבר ה' וילד רך לא נמצא במקום שאמור להתמודד עם זה, אלא לדעת באמונה שלמה שכל מה שה' אמר – הכל אמת מוחלטת.

6. ענה תשובה לקורח. למה צריך גם פתיל תכלת בטלית שכולה תכלת?

תשובת משה

פרק ט"ז פסוק י"ב:

"וישלח משה לקרוא לדתן ולאבירים בני אליאב"

רש"י דבור המתחיל "וישלח משה":

וישלח משה - מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום.

1. כיצד התייחס משה לדתן ואבירים? האם הוא החזיר להם על מה שהם עשו לו? למה?

2. מה אנחנו יכולים ללמוד מזה?

(למורה: יש לפתח דיון על מעשיו של קורח , לשאול את התלמידים מה דעתם? מה הם היו עונים לקורח ? בנוסף להביא מדרשים שונים וסיפורי חז"ל המראים על חשיבות השלום. ניתן לערוך בכיתה מבצע : "משה אוהב שלום " כל יום לבחור 2 תלמידים שאחראים להשכין שלום ולפתור מריבות בכיתה).

ב"ה

דף עבודה לתלמיד – אין מחזיקין במחלוקת קורח פרק טז' פס' יב'

מעלתם של משה ואהרן שלא החזיקו במחלוקת -מתוך מצגת הדגשים לפרשת בהעלותך של המרצה .

קרא את הפירושים שלפניך וענה על השאלות.

פרק טז' פס' יב' – "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתָן וְלָאֲבִירָם בְּנֵי אֶלְיָאֵב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה"

רש"י-וישלח משה- "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום."

פרק טז' פס' ד' – "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו"

רמב"ן- ויפול על פניו – "ולא יפלו, כי אהרן במוסרו ובקדושתו לא ענה דבר בכל המחלוקת הזו, ויהי כמחריש וכמודה שמעלת קרח גדולה ממעלתו, אבל הוא עושה כדבר משה ומקיים גזירת מלך."

א. כתוב את הידוע לך על מחלוקתו של קורח ועדתו , דתן ואבירם (בתשובתך התייחס ל: סיבת המחלוקת והשאלה ששאלו את משה).

ב. לפי הפירושים שלמעלה , כיצד הגיב משה ?

ג. איזו התנהגות עלינו ללמוד מתגובותיהם של משה ואהרן?

*המלצה לפעילות – יש למנות שני תלמידים בכיתה למגשרים ותפקידם יהייה להשכין שלום בין התלמידים בכיתה בזמן מריבות או ויכוחים.

פרק ט"ז – פרשת קורח.

מסרים חינוכים המועברים בדף זה: * "אוי לרשע ואוי לשכנו".

- אין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום (לדתן ואבירם).
- 1 עיינו ברש"י לפסוק א' פרק ט"ז וכתבו מהי הסיבה לכעסו של קורח?
- 2 מיהם המסייעים לקורח במחלוקתו? מאיזה שבט הם?
- 3 עיינו ברש"י וענו ע השאלות הבאות:
רש"י: ודתן ואבירם: "בשביל שהיה שבט ראובן שרוי בחנייתם תימנה, שכן לקחת ובניו החונים תימנה, נשתתפו עם קורח במחלוקתו. "אוי לרשע ואוי לשכנו".
מיהו הרשע ומיהו שכנו?
הרשע _____ שכנו _____
- למה גרמה השכנות בין שבט ראובן לבני קהת?
- 4. "וישלח משה לקרוא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה"
* קראו את פירוש רש"י וענו על השאלות
רש"י: "וישלח משה- "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום".
- הסבירו את הביטוי "אין מחזיקין במחלוקת".
- מניין לומד רש"י שאין "מחזיקין במחלוקת".
- איזה מר חינוכי אתם למדים ממעשהו זה של משה?